

Klic TRIGLAVA

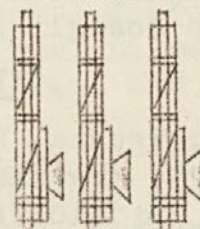
Leto III.

1. septembra 1950.

Štev. 52.

V znamenju

KAJ SE JE SPET ZAČELO ?

31. julija t.l. so karabinjerji v Gorici zaprli dr. AUGUSTA SFILIGOJA, predsednika Slovenske Demokratske Zveze v Italiji. Aretacija je bila izvršena na ukaz Vrhovnega vojaškega sodišča v Rimu pod pretvezo, da mora dr. Sfiligoj prestatiti kazneni postopek, ki mu jo je naložilo decembra 1941 leta fašistično Posebno sodišče. Dr. Sfiligoj je bil obsojen na 30 let ječe v zloglasnem procesu v Trstu, ko so sodili 60 Slovincem zaradi delovanja proti italijanskemu fašističnemu režimu.

+ + + +

Dr. SFILIGOJ, predsednik goriške SDZ, je zaprt že en mesec. Prevzema nas ogorčenje, ker so spet zaprli enega od Slovencev, ki morajo še živeti v sklopu tuje države. Ni še poteklo mnogo let, kar so Italijani ponizno podpisovali mirovno pogodbo in zagotavljali vsem manjšinam polne pravice. Kaj se je zdaj spet začelo zatiranje z vso podlostjo, ki so jo Italijanu zmožni od časa do časa? Zijamo od začudenja, kako je v državi, ki se bahavo prišteva k zahodnim demokratičnim narodom, na lepem mogoče zapreti človeka zaradi delovanja proti fašizmu in na podlagi fašistične razsodbe!

Hej, Slovenci, ali vam pride na misel, da so spet zaprli Slovence, zato ker je Slovenec? Vseeno je, kaj je in kdo je. Važno je bistvo: Slovenec. Menda se bomo spet zavedli, koliko lažje nas bodo suvali v hrbet, dokler bomo nepovezani ali se celo lasali med sabo - pa naj nam Goričani in Tržačani oprostijo odkritosrčnost. In kaj bomo storili vsi drugi Slovenci, kar nas je v svobodnem svetu? Ali bomo gledali, kaj se godi na Goriškem, kot da se godi v Čulukafriji? Obenem pa deklamirali ganljive pesmi o zaslužjenih bratih?

Zdaj je prilika, da si priznamo, kako malo so povezani Slovenci to stran Železne zavese. Kako so se zganili, ko so zaprli dr. Sfiligoja? Ali so se vršila protestna zborovanja v Clevelandu, Trstu, Gorici in Buenos Airesu? Ali je prodrila vest v kak tuj časopis? Najbrž bomo slišali, da moramo biti previdni, ker vsako dejanje lahko škodi Slovincem pod Italijo. Mogli bi si že zapomniti, da bo gotovo škodovalo, če bomo pohlevni kot ovce. Italijani z velikim veseljem preganjajo šibke. Dr. Sfiligoj je prvi poskus. Če ta uspe, se bodo kmalu povrnil zlati časi laškega nasilja. Če bi pa pri tem prvem poskusu vsi svobodni Slovenci skočili pokonci /in ne kaj bi pač pomenili!/, bi se lahi prav kmalu hinavsko opravičevali.

Prerado se zgodi, da ob takih prilikah od samega ogorčenja in tožbe pozabimo kaj storiti. Ne bo napačno, če trezno preudarimo zadevo. - Pred

mnogimi paragrafi, po katerih so zaprli dr.Sfiligoja, se mora nestrokovno utrujeno umakniti. Težko govorimo o pravnih zadevah, ker je morda mogoče, da po pikah kakenga zavitega člana iz fašističnih časov le napravijo iz Slovence kaznjence. Tedaj morajo Goričani pritisniti na vlado, da to popravi. Če pa je aretacija nezakonita, kakor pravi tudi tržaško društvo "Pravnik", ki pač ve kako in kaj, potem mora obstojati pravna pot, da se krivica popravi. Vsa rimska pravica kljub slabim spominom menda vedno ni le goljufija. Goričani se morajo z vso silo potruditi, da izvrtaajo potrebne pravne luknje, četudi bi to mnogo stalo. Zato je dolžnost naš svobodnih Slovencev, da pomagamo ne le z lepimi in ganljivimi besedami, ampak tudi z denarjem, če treba.

Ob tem bo marsikdo skomignil z rameni. A naj nam bo jasno, da bomo le s požrtvovanjem, le s prožnim duhom in brez zarjavelih predsodkov kdaj za vse Slovence dosegli svobodo!

IN ŠE VEST ZA ZAKLJUČEK ...

Rim, 17.avgusta. Reuter poroča.- Vojaško sodišče je danes odločilo, da izpuste 29. avgusta maršala Grazianija, ki je bil v maju tega leta obsojen kot vojni zločinec na 19 let zapora.

KOMUNISTIČNA PROŽNOST

New York, 16.avgusta.- Naš dopisnik poroča: Zadnji čas so se razširile govornice, da se je nedavno vršil v Karlovih Varih na čehoslovaškem tajni sestanek med sovjetskim zunanjim ministrom Andrejem Višinskim ter jugoslovanskim komunističnim prvkom Mošo Pijado. Znano je, da je bil kmalu po izbruhu korejske krize Višinski odsoten iz Moskve kakor tudi, da je Moša Pijade tedaj potoval po zapadnih evropskih državah. In ni izključeno, da je pot zanesla oba moža tudi v Karlove Vare.

Namen tega sestanka naj bi bil končati spor med Titom in Kominformo. Jugoslovanski komunistični režim je namreč napravil Jugoslavijo v takšno nevzdržno stanje glede gospodarstva, da ni drugega izhoda, kot da se Jugoslavija odloči za Zapad ali Vzhod. Zgleda, da titoizem ni žel dovolj velikih uspehov in posnemanja v ostalih komunističnih partijah Evrope in da je navsezadnje v glavnem ostal le osamljen. Na drugi strani pa tudi ni dobil tako izdatne pomoči od Zapada, da bi rešil jugoslovansko gospodarstvo poloma, ni ti ne dobiva vojnega materiala za oborožitev in obrambo, da bi tako razbremenil lastno industrijo, ki dela zdaj predvsem v vojaške namene.

Sklepajo, da je torej Tito začel misliti na povratek v Kominformo. Svojčas so nekateri viri že po-

ročali, da je skušal Tito zvedeti za pogoje za povratek in razporeženje Moskovičanov preko jugoslovanskega veleposlanika v Rimu dr.Mladena Ivekovića. Ta je namreč že vso dobo od spora s Kominformo igral čudno vlogo. Bil je naklonjen Moskvi kakor pa proti njej. Tito ga je hotel odpoklicati in kaznovati, kot svoj čas Herbranga in Žujovića, toda Iveković se ni dal. Ostal je še dalje v Rimu in dobil moralno podporo in menda celo varstvo laških kominformističnih komunistov. Končno pa je prišla tudi njegova ura in domnevno je pripravil teren za direktne razgovore med Višinskim in Pijado.

Po medsebojnih dogovorih v Karlovih Varih naj bi Tito bil pač žrtvovan. Oblast naj bi pa prevzela četrta Pijade-Kardelj-Ranković-Djilas. Ta bi tudi izvedla povratek jugoslovanske komunistične stranke v Kominformo.

Težko je reči, da naj bi se izvršil v Beogradu krvavi puč. Tito bi se mogel tudi sam umakniti in oditi v inozemstvo. Nemogoče je, da bi namreč Pijade potoval v inozemstvo in sestanek z Višinskim brez Titove vednosti in brez temeljitih razgovorov v Politbiroju. Zdi se, če je na vestih kaj resnice, da je vsa igra popolnoma dogovorjena.

Imam vtis, da je na vestih nekaj resnice. V tukajšnjih uradnih krogih

predvidevajo namreč možnost odpokli-
ca ameriških državljanzov iz Jugosla-
vije in zmanjšanje ameriškega diplo-
matskega osebja v Beogradu.

Vsekakor zna presenečenje priti
čez noč. Tako se bo jugoslovanski e-

spet ponudila prilika, da sporazumno
sestavi svoj državni odbor v svobod-
nem svetu. Prav gotovo je želeli, da
tega trenutka ne bi zamudili kot smo
ga pred korejsko krizo!

-----oooo-----

N E O - K O M U N I Z E M

Pred največjim ameriškim novi-
narskim združenjem - The Overseas
Press Club - se je vršila zanimiva
debata, ki sta jo vodila g. John O.
Rogge, ameriški časnikar, ki se je
nedavno vrnil iz Jugoslavije, ter
g. Bogdan Radica, poznani hrvatski
novinar.

G. John O. Rogge je pred kratkim
postal častni doktor beograjske uni-
verze in obenem najnovejši "agent"
Titovega režima. Nekdaj je bil po-
močnik pravosodnega ministra v USA.
Poznan je kot levičar in newyorški
odvetnik, ki brani komuniste.

Ne zdi se nam potrebno navajati,
kako je g. Rogge skušal prikazati ti-
toizem pred stotino ameriških novi-
narjev, ker smo o takih poskusih že
dovolj brali drugod - o poskusih pri-
kazati Titov komunizem kot "narodni"
in napredni. Mnogo bolj zanimivo se
nam zdi omeniti načelno stališče, ki
ga je v odgovoru zavzel g. Radica:

"Skozi titoizem se vsiljuje Za-
padu neo-komunizem. Ta tretja sila,
o kateri govori g. Rogge v Ameriki,
g. Jean Cassou v Franciji ter g. Zili-

acus v Veliki Britaniji, je posled-
nja nada "koristnih budal", da se s
pomočjo Tita reši komunizem, za kate-
rega mislijo, da ga je uničil stali-
nizem. Kdo bo ostal gospodar vsega
tega in kdo bo imel največ koristi?
Spet in samo Stalin, ker je Stalin
izšel iz trockizma močnejši, kakor je
bil prej. Titoisti na zapadu vedo da
nes, da je stalinizem kompromitiran
in želijo, da bi s pomočjo titoizma
ustvarili tretjo silo, ki bi služila
pravemu komunizmu in tako rešila ko-
munizem pred propastjo. Tito je v
Srednji Evropi omogočil Stalinu, da
je likvidiral vso svojo opozicijo. Na
Zapadu pa razočarani anti-stalinisti
čakajo, da ho Tito rešil pravi in či-
sti komunizem. In vendar poslednjigo-
vori Tita in Djilasa pričajo, da Ti-
tov režim ne stremi po vzpostavitvi
zapadnega tipa socializma, ampak le
da izpopolni komunizem...

Zato ne vsiljujte svobodnemu sve-
tu titoizem, Titovo tretjo silo in
Titov neo-komunizem!"

Izvajanja g. Radice so naletela
na odobravanje ogromne večine ameri-
ških novinarjev pri tej debati.

J A V N O M N E N J E

Za luno. - G. urednik! Ne bi rad, da
bi me Vaši bralci zamenjali s pis-
cem pisma v števil. 51. KT, ki se je
podpisal G. J. Njegov stavek, da so
nekateri "prepričani, da je vrnitev
kakršne koli Jugoslavije največja
nesreča, ki more zadeti slovenski na-
rod", kaže, da so dotični daleč za
luno. Res pa ni nujno, da so sebič-
ni. Jugoslavija se ne bo nič vrnila,
ampak je že, s Titom na oblasti. Vsi
Slovenci in Hrvati, Makedonci in Sr-
bi, sebičneži in nesebičneži, imajo
istega nasprotnika: Tita. Pametni se
bodo povezali, če ga hočejo vreči. Le
bedaki in komunisti so mogli biti ve-
seli, da je poskus sporazuma padel
v vodo. - Tudi v drugem pismu se G. J.

slabo odreže. Prezrl je, da se v Bel-
giji ni šlo za monarhijo ali republi-
ko, ampak le in edino za osebo kra-
lja Leopolda. Kot je poudaril drugi
pisec, G. N., izgubi kralj ves smisel,
ako postane kralj samo ene stranke.
Pokazalo se je, kako pogubna je tr-
ma na visokem mestu. - S spoštovanjem

J. G.

Srbski patriarh. - Gospod urednik! V
št. 50 ste objavili vest o ustoliče-
nju novega srbskega patriarha. Dodal
bi še tele dopolnilne podatke: Novi
patriarh je bil izvoljen na zaseda-
nju sv. sinoda s 33 glasovi proti 25.
Torej z majhno večino. To nam posta-
ne razumljivo, če upoštevamo, da ima-
jo po statutu, ki datira izza vlade

kralja Aleksandra, precejšen vpliv na volitev tudi kralj /zdej predsedstvo republike?/ ter vsi aktivni ministri srbske pravoslavne vere. Tako je brez dvoma padla odločitev za kan didata škofa Vikentija Prodanova s pridno podporo režimskih komunističnih krogov.

Po pisanju Srbobrana 7.7.50. je Srbski centralni narodni odbor v USA obsodil način, kakor je bil izbran novi patriarh.

Četudi se nahajata v zaporu ugle dna srbska škofa Josip in Varnava,

vendar se mi zdi, da je protest ameriških Srbov brez prave osnove. V veljavi je statut, ki ga je svoj čas pod kraljem Aleksandrom sprejela Srbska pravoslavna cerkev. Kakor je ta statut veljal v načelu pri volitvi patriarha Gavрила, tako je veljal ob priliki volitev sedanjega patriarha.

Hočem pa s tem samo ugotoviti, da je za Cerkev in vernike škodljivo, če se državne oblasti ali režimi vtakajo v popolnoma cerkvene zadeve.

K. L.

-----0000-----

ODMEVI ARETACIJE DR. AVGUSTA SFILIGOJA

/ po poročilih iz T r s t a /

Obramba aretiranega predsednika SDZ za Italijo dr. A. Sfiligoja je vložila te dni pri pristojnem sodnem dvoru v Benetkah priziv proti krivični obsodbi fašističnega Posebnega sodišča za zaščito države, s katero je bil dr. A. Sfiligoj obsojen na 30 let ječe o priliki zloglasnega tržaškega procesa v decembru 1941. Istočasno je vložena prošnja za dovolitev začasne svobode aretiranemu dr. Sfiligoju.

SDZ V TRSTU

Odbor SDZ za Svobodno Tržaško Ozemlje je izrazil dr. Sfiligoju in njegovi družini ogorčenje nad krivično aretacijo, ki jo je odredila Vrhovno vojaško sodišče v Rimu. Odbor je izrazil svoje prepričanje, da bo pravica zmagala in da bo dr. Sfiligoj kmalu zopet na svobodi.

SLOVENSKA PROSVETNA MATICA

v Trstu z obžalovanjem ugotavlja, da izvršuje povojna Italija proti načelom demokracije in proti določbam mirovne pogodbe še danes proti Slovincem v Italiji razsodbe fašističnega Posebnega sodišča za zaščito države in da si je kot žrtev izbrala dr. Avgusta Sfiligoja, ki ga je z zapornim poveljem vojaškega prokuratorja italijanske republike dala zapreti.

Slovenska prosvetna matica v Trstu ogorčeno protestira proti tej nezakoniti aretaciji prvobornika demokratskih Slovencev v Italiji in apelira na mlado italijansko demokracijo, da že enkrat - skladno z načeli,

ki jih izpoveduje - razveljavi sodbe fašističnih Posebnih sodišč in krivično aretacijo prekliče.

DRUŠTVO " PRAVNIK "

v Trstu smatra za nezakonito aretacijo tovariša dr. A. Sfiligoja, odvetnika v Gorici. Izreka mu svojo popolno solidarnost in javlja, da se bo poslužilo vseh zakonitih sredstev, da se ta krivična aretacija prekliče in uradno razveljavi imenovana fašistična sodba napram njemu in vsem ostalim tržaškim Slovincem, ki so bili z isto razsodbo prizadeti.

SHAK " J A D R A N "

je poslal dr. Sfiligoju pismo, v katerem pravi med drugim: "Vsa akademska mladina, Slovenci, Hrvati in Srbi, Kluba "JADRAN" Vam ob nezaslišanem postopanju italijanske vlade proti Vaši osebi, v kateri je hotela zadeti ves slovenski narod, izrekamo svojo popolno solidarnost.

Nismo pričakovali, da bo tudi naša rimska vlada, ki se proglašala za demokratično, ubrala nasproti Slovincem prav tako pot, po kakršni je že hodil in na kateri je padel Mussolini, tem manj, ker sedijo v tej vladi ljudje, ki so bili žive pričeci, kako se naš narod zna boriti za svojo svobodo in za svoje pravice.

Dragi doktor! Vedite, da je vsa ka minuta, ki jo v teh trenutkih od sedite v italijanskih ječah, nov, neprecenljiv donos k naši nezlomljivi volji za izvojevanje naših svetih prosvetnih in narodnih pravic.

-----0000-----

K O R E J S K A Z G O D B A
/po ameriskih in angl. virih/

Amerikanci dokazujejo z bojevanjem na Koreji trdno voljo demokracije, da se ne po-
da surovemu komunizmu. Ob tem stopa v ozadje prvotna osnova, ki je v bistvu državljanska
vojna med obema polovicama Koreje in ki ima vzroke globoko v sami Koreji.

Nekomunistična Južna Koreja je bila slabo pripravljena za obrambo. Ni ji manjkalo
le orožja, temveč tudi osnovnih reči, ki so notranja moc države. Brz povejmo, da ni kriv-
da Korejcev samih, da jim manjka izobrazencev in strokovnjakov, kajti Japonci so jih 35
let tlačili in izkoriščali, kar je zapustilo hude, tudi duhovne posledice. Predsednik Syng
man Rhee je sam govoril, da je potreben nov duh v vladi in narodu. Zal pa novega duha ni
bilo. Komisija Združenih narodov je odprto kritizirala vlado, da ne izrablja najboljših
talentov, ki so na razpolago. Rheejeva vlada je celo prav hitro odpravljala možne tekme-
ce, kakor se ji je zdelo najbolj pripravno. Nic ni storila, da bi odpravila kriceca gospo-
darska in industrijska vprasanja. Se naprej je podpirala veleposestnike in kmetje plačuje
jo celo do 80% pridelka za desetino, zemljarino, davke in druge dajatve. Se 7. aprila 1950
je bilo potrebno prav surovo pismo ameriskega zunanjega ministerstva, da je pripravilo Rhe-
ejevo vlado k pameti.

Pod ameriskim pritiskom se je Rhee obetaval, da lotil zaustavljanja inflacije, iz-
terjavanja davkov od svojih bogatih prijateljev in podpornikov, ustavljanja državnih pod-
por svojim ljubljencem in nadziranje cen.

Posledice pokvarjene politike in policijskega pritiska, ki jo je podpiral, so bili
pogosti nemiri, katere so s silo udusili. Od novembra 1949 so se neprestano tolkli s komu-
nistično gverilo in pozgali tisoce samotnih his, da bi pregnali nemirneze. Kot kaze, so ne-
srečni ukrepi presli v navado. Zgovoren je dogodek, ko je bil ameriskemu podkonzulu ukra-
den plac v Pusanu. Naslednji dan se je prisvetil sam sef policije in Amerikancu zagoto-
vil, da je vse na najboljši poti, kajti pravkar mucijo dva osumljenca...

Pri volitvah v letosnjem maju, ki so v resnici bile svobodne, je Rhee izgubil veci-
no v zbornici. Vsekakor je imela skupščina namen, da mu pristriže preveliko oblast in ne-
dvomno bi se položaj popravljala. Bili so na poti napredka. Vendar je mnogo prilik zamuje-
nih in posledice se kažejo: prebivalci se ne zanimajo ali pa podpirajo komuniste in gveri-
la nevarno raste, kar ne bi mogla brez krajevene pomoči.

Ko so Amerikanci pred letom zapustili Korejo, je tam ostala misija, da vadi novo
korejsko vojsko. Tezava je bila z oficirji, a vojaki so bili dobri. Porogljivo se slisi,
da jih niso opremili s tezkim orožjem in tanki zato, da ne bi oni udarili na komuniste. Na
severu pa so Sovjeti že davno pripravljali napad na jug. O tem je težko pisati, ker pride
skozi železno zaveso malo poročil. A kakorkoli že je, - ko so Amerikanci lepili po zidovih
informacijskega urada v Seoulu privlačne letake o prednostih ameriske demokracije, tacas
so Rusi kazali severno korejskemu kmetu, kako bo več pridelal z boljšo obdelavo. Seveda
so gradili vojsko in policija je bila delavna; so pa tudi izvedli široko agrarno reformo
in davone preosnovo. Večja podjetja so v rokah države, a zemljo so razdelili kmetom, ne da
bi jo po rusko kolektivizirali. Sever se je razvijal tudi industrijsko.

Od vsega početka bojov imajo komunisti pobudo v rokah. Privlacijo z gesli, da se
bore za enotnost in za pravice kmetov, pa tudi kot rumeni v odporu proti belcem.

Ob sami zasedbi pred petimi leti so bile Združene države na izgubi. Podedovale so
(po krepkih besedah ameriskega komentatorja) "pestro zbirko brezdomcev, kolaboraterjev, fa-
sističnih reakcionarjev, poklicnih morilcev in zmedenih razumnikov ter je ameriski koman-
dant našel le pescico postenih, sposobnih Korejcev s kakim političnim smislom". V treh le-
tih je Jug malo napredoval, Sovjeti pa so izpremenili svoj Sever v strumen in sposoben vo-
jaski stroj.

Korejo ne bo treba spet zavzeti le z vojsko, ampak tudi z novo politiko za vso de-
zelo.

-----00000000-----

KLIC TRIGLAVA izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu. Narocila sprejema Uprava KLICA TRIGLAVA,
Miners Hostel, Green Lane, Nr. Muneaton, Warwickshire, England. - Dopise za uredništvo pa
je treba naslavljati na Uredništvo Klica Triglava, Rugby Industrial Hostel, Overslade E-
state, RUGBY, England. - Narocnina za Vel. Britanijo znasa 24/- letno, 6/- cetrletno. Za
dezele preko morja pa odgovarjajoca vsota. Narocnino se dostavlja Upravi.

"ATTACK IS NEAR SAYS TITO MAN" - "NAPAD JE BLIZU PRAVI TITOVEC"

Strassbourg, 21. avgusta. - Predsednik Jugoslovanske socialisticne stranke ZIVKO TOPALOVIC je danes izjavil v Strassbourgu, da smo pred napadom sosednih dezel za Zeleznico zavese na Titov rezim.

Novinarjem zbranim v palaci Evropskega Odbora je izjavil, da "smo prica vrsti dejstev, ki merijo na to in za katere ni druzega pojasnila".

Prvic, civilno prebivalstvo ob albanski romunski in madzarski meji nase drzave je bilo evakuirano.

Drugic, radijske postaje v Bukaresti, Tirani in Budimpesti pozivajo na sabotiranje produkcije, vojaski upor in v gotovi meri na umor jugoslovanskih voditeljev."

Prednjo vest je priobcil pod gornjim naslovom "Daily Express" 22. avgusta t.l.

Zivko Topalovic je eden ozmed - podpisnikov londonske "Poruke", ki jo je izdal JNO.

UPRAVA "KLICA TRIGLAVA" NAPROSA

vse slovenske in ostale emigrantske casopise, ki izmenjujejo svoje izvode s "Klicem Triglava", da naslavljaajo liste na Upravo KT, odn. na Urednistvo KT, Rugby Ind. Hostel, Overlade Estate, Rugby, England. - Vsi, vkljuono "Nas Tednik-Kronika", "Demokracija", "Svobodna Slovenija", "Ameriska Domovina", "Slovenska pravica", "Slovenski glas" iz Belgije, se vedno naslavljaajo na Miners Hostel, Two Gates, Tamworth, Staffs. Opozarjamo, da ta naslov ni vec uporabljiv od sredine junija t.l., in da bo imenovani naslov prenehal obstojati v postnem imeniku G.P.O. v Vel. Britaniji z 2. septembrom t.l. in da bodo torej izvodi namenjeni nam, sli v izgubo, ako ne bodo naslovljeni na novi naslov. Lepo prosimo upostevanja!

VESTI IZ SLOVENIJE

Cerkev Sv. Jozefa v Ljubljani je zaprta ze od zacetka 1949 leta, ko so izselili jezuite v blizino Litije. Zaradi prostornosti cerkve se je zanjo zacelo zanimati podjetje za proizvodnjo filmov "Triglav". Njegovo prosnjo je odobril centralni komitet IPS, pritozil pa se je zoper to jezuitski general in je nekaj casa izgledalo, da bodo cerkvi le prizanesli. Sedaj je pa jasno, da se pritozba ni obnesla. Cerkev so zaprli in glavni oltar, delo arhitekta Plecnika, kot umetnino obili z deskami. Preureditev prostorov se je ze pricela in v decembru bodo baje priceli s snemanjem Tavcarjeve "Visoke Kronike".

"Brat - brata". Ta krilatice nam je se vedno v usesih izza vojne. Uporabljali so jo komunisti za blatenje cetnikov in domobrancev. Sedaj pa vemo, da obstoja posebno koncentracijsko taborisce za kominformiste na Golem otoku blizu Raba. Tja jih vozijo uklenjene preko pristanisca na Reki.

Priljubljeno postajalisce srednjesolske in akademske mladine je bila svoje case kavarerna Petricek na Aleksandrovi cesti v Ljubljani. Po racijah v juniju preteklega leta pa se je dotok obiskovalcev zelo zmanjsal in ljudje zahajajo vanjo le za nekaj minut, da si osvezijo ob določenih urah spomine na stare case. Ob delavnikih dele do 9. ure zjutraj belo kavo po 12 Din, od 9-11 navadno orno kavo in pecivo, komad 10 Din, kava enako; od 11 dopoldne do 1. popoldne tursko kavo po 15 dinarjev, nato pa crno kavo do druge ure, ko zacno prodajati pecivo po 30 Din za komad. Sladoled se dobi od 3-5. ure popoldan in stane porcija 30 Din.

Staro-katoliska cerkev, ki jo je skusala forsirati ljudem sedanja vlada v Sloveniji in kateri na celu je stal Metod Mikuz, je zasla v popolno krizo. Cerkev - pri Krizankah (svoje case) - je prazna in ljudje zahajajo vse pogosteje v stare katoliske cerkve. S prizniece v Krizankah je donela politicna propaganda v taki meri, da je odvrnila se one, ki so hodili tja iz gole radovednosti. Nekoc so v nunske cerkvi opazili med verniki tudi KOCBEKA z zeno.

"Zagaranirana preskrba" opremi vsakega drzavljanca z 208 tockami (pikami) na leto. Dobivajo se na vsake tri mesece za preteklo tromesecje. Ta "preskrba" vam nudi enotne Peko cevle, za moske 40 tock in 500 Din, za zenske pa 400 din in 30 tock do 38 st., od 38 dalje pa 40 tock. V prosti prodaji se dobi dobre cevle po 5.000 din, toda le enkrat na teden ob 8. uri zjutraj, ko so ljudje po sluzbah. Vkljub temu jih hitro razprodajo.

Isto velja za tekstilije. "Preskrba" te opremi z rasevino po 150-200 din za 8-10 pik na srajco, prosta prodaja pa nudi dobro blago po 800 din. Zenske nogavice stanejo 80 Din za 4 tocke, moskih nogavic pa skoro ni dobiti. Na crni borzi se dobe nylon nogavice po 1800-2200 dinarjev za par. Vse je torej "zagaranirano", le v placi sepaajo. Mesečni dohodek je po vecini 3.500 - 4.500 din.

Mesечно prejmejo potrosniki 10 kg kruha in praviloma 1.10 kg sladkorja, v resnici pa le 88 dkg. Sladkor je 45 din za kg, na crni borzi pa po 1.000 dinarjev. Mascobe se dobi enako 1.10 kg po 80 din, na crni borzi stane 600-800 din. Olje je izkljucno bučno, mesa pride 4 kg na osebo, t.j. 25 dkg na teden, ce...

VARNOSTNI PAS

Beograd.- Jugoslovansko notranje ministerstvo je objavilo odredbo o "zaporni zoni" v globino 15 km ob mejah Jugoslavije.

Prebivalci zone bodo imeli posebno legitimacijo, ki jim bo omogočala kretanje v tem pasu. Vsi ostali pa bodo morali imeti posebno dovoljenje za obisk.

ANGLEZI PRI TITU

Bled.- Angleski podtajnik za zunanje zadeve, ki je pred kratkim obiskal Italijo in Grčijo, se nahaja na obisku pri Titu na Bledu. V njegovem spremstvu je tudi angleški veleposlanik v Jugoslaviji Sir Charles Peake s soprogo.

Podtajnik Mr. Ernest Davies zanika, da bi imel njegov obisk pri Titu karkoli opraviti s predvideno obnovitvijo diplomatskih odnosov med Jugoslavijo in Grčijo.

ATOMSKI PROCES DOMA

Beograd.- Pred beograjskim sodiščem se je pričela razprava proti tajniku in tiskovnemu attache-ju sovjetskega poslanstva v Beogradu zaradi vohunstva v korist Sovjetske Zveze. Na obtožni klopi sedi tudi Rista Ilic, profesor beograjske univerze, ki je obtožen, da je predal Sovjetom svoje izsledke na polju atomske energije. Poleg imenovanih so obtoženi vohunstva se Iliceva žena Ljubica, neki študent kemije, Slavko Krabajevic - direktor Jugoslovanskega urada za kovinsko industrijo in neki Rus Mihail Karageorgiev.

Prof. Ilic je bil obtožen, da je popisal Sovjetom misljenje posameznih profesorjev na beograjski univerzi o moskovskih voditeljih.

NOVO AMERISKO POSOJILLO TITU

Washington.- Export-Import Banka je odobrila nadaljnjih 15 milijonov dolarjev posojila Jugoslaviji.

Vsa poslednja ameriska posojila znasajo skupno 55 milijonov dolarjev.

Ameriski zunanji minister Mr. Acheson ni niti potrdil niti zanikal vest, da so posojila namenjena tudi v vojaške svrhe.

KOREJA V EVROPI ?

Berlin.- Nemski komunistični voditelji so pričeli s silovitimi javnimi napadi na voditelje zapadne Nemcije in jim grozijo z usodo, ki jih bo "kmalu" doletela.

Vzhodno-nemška policija je sedaj opremljena a artilerijo in tezkimi sovjetskimi tanki T.34.

Zapadno-nemski predsednik dr. Adenauer zahteva pojasnjevanje zap.-nemške policije.

D.P.s v AUSTRIJI

London.- Avstrijska vlada je podelila doslej okrog 100.000 državljanstev beguncem raznih narodnosti. Dovoljenje za bivanje pa je poleg tega dobilo se 70.000 DP-jev.

V avstrijski industriji je vključenih ca. 235.000 tujih delavcev, t.j. 10% vse avstrijske delavne sile.

Vkljub temu pa je se vedno 12.000 DP-jev, ki so nesposobni za fizično delo in ki se jih vse države otepajo sprejeti.

Britanija bo dala svoj doprinos in zgled. Med anglesko vlado in IRO-m se vodijo razgovori za prevzem 2.000 takih beguncev, za katere bodo v tej deželi skrbeli bodisi sorodniki bodisi dobrovoljna podporna društva.

NIC VEC KOMUNISTOM

Trgovinska zbornica Ameriskih Združenih Držav je omejila vsak izvoz v Rusijo, Kitajsko in vzhodno-evropskim državam. Podrobno so nastete sledece države: Albanija, Bolgarija, Kitajska, Čehoslovaska, Estonija, Nemčija (Vzhodna zona), Madžarska, Latvija, Litva, Mandžurija, Severna Koreja, Poljska, Rumunija in Sovjetska Zveza.

Doslej je bil dovoljen izvoz vseh dobrin brez posebnega dovoljenja, ako vrednost ni presegala 1.000 dolarjev. Odslej pa je potrebno posebno dovoljenje za izvoz kakršnekoli količine 1.600 različnih vrst dobrin, ki jih je stavila na listo Trgovinska zbornica. Petrolej, ki so ga doslej lahko izvažali, ako njegova vrednost ni presegala 1.000 dolarjev, ne bodo več izvažali nad 25 dolarjev vrednosti, neglede katere države se to tice. Izjema je le Mexico.

DOPRINOS K BORBI ZA KOREJO

Ameriska vlada je objavila listo držav, ki so se odzvale pozivu OZN po pomoči v borbi za vzpostavitev reda na Koreji.

Vel. Britanija - nedoločeno stevilo;
Turcija - 4.500 moz;
Australia - gotovo stevilo pesadije;
New Zealand - posebna udarna edinica;
Siam - 4.000 moz;
Filipini - 5.000 moz.

POMOČ ZA SEVERNE KOREJCE

Amerisko zunanje ministerstvo je prejelo protestno noto kitajske komunistične vlade glede "vmesavanja" v notranje zadeve Korejcev.

Po najnovejših poročilih se zbirajo močne edinice kitajske komunistične vojske ob severno-korejski meji.

Polozaj na korejski fronti je neizpremenjen. Severni Korejci so se vedno na udaru, čeprav niso več tako uspešni in zavezniki morajo, da bo odslej slo navzgor proti 38° vzporedniku.

ZRTVE MED NOVINARJI

Doslej je bilo ubitih že 12 zavezniskih poročevalcev na Koreji. Med njimi tudi dopisnik "Daily Telegrapha". Novi dopisnik imenovanega lista poznani Mr. Randolph Churchill, sin Winstona Churchilla, je bil pred kratkim lažje ranjen in prepeljan v neko japonsko bolnico.

TRETJI SKOP ARETIRAN

Na Čehoslovaskem je bil aretiran od konca vojne že tretji skop (katol.). Po Mgr. Barnasu in Mrg. Zeli so sedaj aretirali Mrg. Buzalka, skopa konjskega.

Kot poročajo iz Vatikana, je biv. čehoslovski minister za ljudsko kulturo Čepička izjavil, da Čehoslovaska ne potrebuje niti katoliške, niti protestantske, niti evangelske cerkve. Edina cerkev, ki naj obstoja na Čehoslovaskem, naj bi bila moskovska pravoslavna cerkev.

SPORAZUM NA MADZARSKEM

Med madzarsko vlado in Katolisko Cerkvijo na Madzarskem je prislo do sporazuma, po katerem bo Cerkev ponovno smela odpreti svoje sole. V zameno pa bo Cerkev priznala oblast ljudske Republike in njene ustanove.

NOVA KATOLISKA DOGMA

"Osservatore Romano", vatikanski organ, poroča, da bo sveti oče sklicati konzistorij 30. oktobra t.l., na katerem bo objavil svojo namero proglasiti novo dogmo - namreč vnebovzetje Brezmadežne Device Marije ne le duhovno, marveč tudi fizično, t.j. vnebovzetje telesa in ne le duše. Proglasitev nove dogme bo na dan Vseh Svetih 1. novembra.

Ta dogma bo prva po letu 1870, ko je bila proglasena dogma o nezmotljivosti papeža, kadar govori ex cathedra o zadevah vere in morale.

Razgovori in ramisljanja o novi dogmi so se vrstila od leta 1869 dalje. 97% odgovorov, ki so jih dali na vprašanje kardinali, skofje in drugi, govore v prid proglasitve nove dogme. Nekateri pa so izrazili misljenje, da bo nova dogma se bolj poglobila locitev med Katolisko, Protestantisko in Pravoslavno Cerkvijo. Pravoslavna cerkev ni sprejela nobene nove dogme, ki jo je usvojila Katoliska Cerkev od leta 787 dalje.

"SVETNIKI" POGNANI S CEST

Na Poljskem so priceli uradno opuscati "Sv." pred imeni ulic, ki so imenovane po svetnikih. Tako so se pojavili napisi ulic: "Markova ulica", "Tomazeva ulica" itd., kjer je preje stalo "Ulica sv. Marka, sv. Tomaza" itd.

100-letnica NOVE HIERARHIJE

V dneh 28. septembra do 1. oktobra t.l. do v Londonu praznovali 100-letnico obnove katoliške hierarhije v Angliji in Walesu. Papeški delegat bo angleski kardinal Griffin. Zadnji papeški delegat, ki je obiskal Anglijo, je bil madzarski nuncij Seredi leta 1946.

ZASEDANJE EVROPSKE SKUPSCINE KONČANO

28. avgusta je zaključila svoje zasedanje posvetovalna skupščina Evropskega odbora ministrov Zap. Evrope. Najvaznejša odločitev, ki je bila sprejeta, je obveza članov parlamenta, da sprožijo vprašanja, ki so bila izglasovana v Strasbourgu, v domaćih narodnih skupščinah. Proti tej odločitvi so bili vsi angleski laburistični delegati razen enega, ki smatrajo to odločitev za vmesavanje v delovanje domaćih parlamentov.

V pogledu osnovanja evropske federacije so bila misljenja močno deljena. Najeskratnejši smatrajo, da je treba vprašanje federacije resiti tudi za ceno zrtvovanja onih držav, ki se ne strinjajo s federacijo. Med temi je tudi Anglija, ki je zlasti nasproti Schumanovemu nacrtu enotne zapadno-evropske jeklene in premogovne industrije. Federaciji bi vsa taka vprašanja nujno morala reševati na osnovi Schumanovega nacрта, kar pa bi utegnulo prizadeti anglesko gospodarstvo.

ANGLEZ ZMAGAL V MARATONU

23. avgusta so se pricele Evropske Olimpijske igre v Bruslju v Belgiji. Anglez J. T. Holden je zmagal v maratonu okrog 145 m pred Fincem Karvononom in Sovjetom Vaninom, ki je bil tretji.

PISANI VEČER V ROCHDALE-U.

Na predvečer Občnega zbora Slovenskega društva v Vel. Britaniji 5. avgusta t.l., so člani društva priredili pisan večer s sledečim sporedom:

- 1) Slovenska beseda in slovenska pesem - nekaj uvodnih misli v večer. - Joze Rehberger
 - 2) Ivan Cankar: "Nebesa pod Triglavom" - recitiral g. J. Fabjan.
 - 3) Pevski zbor pod vodstvom g. J. Erzena.
 - 4) Pevski zbor Beford-London pod vodstvom F. Rozmana.
 - 5) "Al me bos kaj rada imela" - dvospev g. Grkman in gdc. V. Zabavnik.
 - 6) "Oj le sumi gozd zeleni" in "Dekle, daj mi roz rudecih" - dvospev gdc. J. Pavel in g. J. Fabjan.
 - 7) "Zmesnjava" in "Martinek na ogledih" - zabavna prizora, ki sta ju izvajala gdc. V. Zabavnik in g. D. Otorepec. - Sledil je zabavni prizor "Pred sodiscem", nato duet gdc. Pavel in V. Zabavnik.
- Nemi prizor "Kriz" je prireditev zaključil. Uspeh je bil velik, k čemu čestitamo.